

Závěrečná zpráva o působení v Budyšině v roce 2012 – 2013

Mgr. Pavel Šlechta

V Horní a Dolní Lužici do dnešní doby existují malé ostrůvky, kde místní obyvatelé hovoří slovanským jazykem, který je velice blízký naší češtině. Lužičtí Srbové čelí po tisíc let germanizaci, a přesto se stále zachovala krásná řeč a kultura nejmenšího slovanského národa. Tomu přispívá i pomoc sousední České republiky, která vysílá do lužickosrbské oblasti učitele češtiny v rámci českých lektorátů.

Lektorát v Budyšině je svou povahou odlišný než jiné lektoráty DZS. Moje práce je hlavně na vesnických školách, kde se ještě vyučuje v lužické srbštině, a tyto školy jsou pouze prvního stupně, tedy pro děti ve věku od šesti do deseti let. Vedle výuky češtiny na základních školách vedu dva kurzy pro dospělé v Chrosćicích a v Budyšině. Jak německým, tak i lužickosrbským institucím pomáhám v kontaktech v České republice a zajišťování financování nejrůznějších kulturních výměn mezi Čechy, Lužickými Srby a Němci.

Výuka češtiny na základních školách

S nadsázkou je možné říci, že během týdne trávím více času v autě než před tabulí. Čeština je nabízena na všech srbských základních školách a jak děti, tak jejich rodiče mají o češtinu velký zájem. V pondělí vyučuji v Radworu/Radibor, v úterý jsem v Chrosćicích/Crostwitz, Ralbicích/Ralbitz a Woklecích/Räckelwitz. Ve středu mají češtinu děti v Budyšině a ve čtvrtek v Pančicích/Panschwitz. Výuka češtiny probíhá většinou v rámci odpoledních kroužků, kde rodiče mají možnost své děti přihlásit. Výjimka je škola v Chrosćicích, kde je čeština povinná pro všechny děti od druhé do čtvrté třídy.

Při výuce s dětmi mluvím pouze česky, němčinu nepoužívám vůbec, a to podporuje děti i k většímu užívání lužické srbštiny. Učebnice pro tak malé slovanské děti neexistuje, a proto používám hlavně vlastní materiály a vzdáleně učebnici „Čeština pro malé cizince“.

V Chrosćicích vznikl zajímavý projekt partnerství s Křesťanskou základní školou v Brně. Děti si mezi sebou píší e-mailové zprávy a přibližně jednou do měsíce spolu telefonují přes program Skype. Většina srbských základních škol má partnerské školy v České republice a ředitelům

a ředitelkám pomáhám s korespondencí a se zajišťováním vzájemných návštěv.

Kurzy pro dospělé

V Budyšíně se pravidelně schází skupinka asi deseti účastníků kurzu pro pokročilé. Nejstarší posluchače je již 85 roků a úroveň je velice vysoká. Vedle kurzu pro pokročilé vedu v Budyšíně ještě kurz pro začátečníky.

V Chrosćících se schází malá skupinka místních v kurzu pro pokročilé.

I pro lužickosrbské studenty češtiny neexistuje příhodná učebnice. Vypomáhám si výběrem z více učebnic pro pokročilé. Učební materiály doplňuji svými pracovními listy a články z aktuálního tisku. S účastníky obou kurzů pořádáme i výlety do České republiky, jako například do Liberce, Ústí nad Labem nebo Hřenska.

Intenzivní prázdninový kurz pro srbské studující

V oblasti Horní Lužice neexistuje žádná vysoká škola. Abych oslovil i mladou generaci, která je po většinu roku na vysokých školách po celém Německu, organizujeme ve spolupráci s Jazykovým centrem WITAJ prázdninové kurzy češtiny pro studenty. Letošní se bude konat týden od 19. – 24. 08. Jedná se o intenzivní kurz, kdy dopoledne probíhá výuka 6 hodin. Na odpoledne jsem pozval české hosty, kteří přednesou nejrozsáhlejší referáty v češtině, a navečer probíhají nejrozsáhlejší zájmové nabídky jako filmový večer, společné vaření českých jídel anebo společné zpívání českých písniček.

Ostatní kulturní činnost

Mým velkým koníčkem je dechová hudba, která je zde na Lužici neustále populární. Hraji zde v několika dechových orchestrech a kromě konkrétního hraní a vedení zkoušek vypomáhám i při organizaci a obstarávání not. Jsem velice pyšný, že naše kapela Bošečanscy dujerjo/Baschützer Blasmusikanten vystoupila letos na festivalu Kmochův Kolín.

Obrázek: Kapely v Lužici rády hrají českou a moravskou hudbu. Je i hodně zpěváků, kteří si troufají písničky zpívat v originále.